

Večernik

Leto III. (X.), šte. 263

Maribor, ponedeljek 18. novembra 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasni po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Desperadi, zločinci in narod

Minoli dnevi so končno prinesli razjasnenje v doslej tako misteriozni in v temo zaviti aferi svoječasnega zavratnega umorstva novinarja g. Toni Schlegla v Zagrebu. V zvezi s tem pa se je dvignil zastor tudi izpred nekaterih drugih zločinov, ki so temu sledili: atentat z eksplozivni na žandarmerijsko vojašnico v Zagrebu, atentat na železniški most pri Brezovici ter na železniško kretnico pri mostu med Veliko Gorico in Mračinom, ter končno ob priliki zasledovanja osumljenih zločincev s strani zločincev izvršeni umor policijskih organov Bana, Keča, Trenskega in Blagovića. Sum radi umorstva Schlegla je padel na šoferja zagrebske tvornice Siemens, Babića, nadaljne preiskave so dognale, da je imel kompanjone v delavcu Križnjaku, ključ. pomočniku Pospišilu, tiskarju Hraniloviću in delavcu Soldinu. Policiji je uspelo, da je dozdaj aretirala že tri izmed zločinskih družbe, vendar glavna krivca Babić in Pospišil še vedno nista v rokah pravice. Dozdajne preiskave so nedvomno dognale, da je Babić morilec Schlegla in glavni krivec sploh.

S tem bi bila, ko se posreči dobiti v roke pravice tudi še Babića in Pospišila, za javnost za enkrat zadeva končana in spregovoriti bi imela svojo besedo samo še pravica in zakon. Toda v dozdajni preiskavi se je ugotovilo marsikaj, kar dokazuje, da pri dejanjih navedene zločinske tolpe niso igrali vloge samo navadni zločinski na gibi, ampak da so bili motorna sila vseh zločinov moralno defektni politični desperadi, ki so uporabljali navedeno petorico — same mlade ljudi v starosti 20—30 let — kot orodje za svoje blazne namene. Ugotovljeno je, da so bili zločinci v zvezi z znanima hrvatskima emigrantoma dr. Paveličem in Perčecem. Perčec je bil pred Schleglovim umorstvom in tudi pozneje do svojega bega iz države urednik znanega frankovskega lista »Hrvat«. Značilno je, da je ta list tik pred Schleglovim umorom neprestano prinašal hujskajoče članke proti njemu in proti hrvatskim listom ter hrvatskim veljakom.

Hrvatski Frankovci so znano nepomirljivi sovražniki srbstva in dosledno temu tudi skupne države. Imeli so svoje čase na Hrvatskem močne pozicije, ki jih je pa kasneje Radić zrušil in so Frankovci predstavljali le neznaten del hrvatske javnosti. Pač pa se je mnogim posrečilo se vtihotapiti v vrste Radićeve kmetske stranke in nekateri so se celo prerili v njeno vodstvo (Košutić, Krnjević itd.). Ti so da na tistem nadaljevali svojo kampanjo proti srbstvu in skupni državi, njihovi voditelji Franki, Gagliardi in drugi so že od prevrata naprej stalno kot emigranti na Dunaju, v Rimu in drugod, kjer imajo zveze z različnimi elementi, ki delajo proti obstoju in in-

Pritisk Francije na Bolgarsko in Madžarsko

TARDIEU ODLOČEN, DA PRISILI BOLGARSKO IN MADŽARSKO VLADO, DA SPREJMETA PREDLOGE GLEDE VZHODNIH REPARACIJ.

PARIZ, 18. novembra. Sinoči so imeli ministrski predsednik Tardieu, zunanji minister Briand in finančni minister Cheron razgovor o problemu vzhodnih reparacij.

Kakor zatrjuje »Matin«, je Tardieu trdno odločen, da za vsako ceno stre opor madžarske in bolgarske vlade v vprašanju končne rešitve reparacijskega problema. V zvezi s tem bosta odposlani budimpeštanski in sofijski vladi dve energični noti, v katerih bo

sta obe imenovani vladi pozvani, da naj takoj privolita v predlagano rešitev reparacijskega vprašanja. Za Budimpešto določena nota bo sestavljena še v posebno ostri obliki.

PARIZ, 18. novembra. V razgovoru z bolgarskim finančnim ministrom Molovom, je ministrski predsednik Tardieu nasvetoval bolgarski vladi, da naj sprejme predloge, ki so ji bili predloženi v vprašanju ureditve reparacijskega problema.

Občinske volitve v Berlinu

BERLIN, 18. novembra. Pri včerajšnjih občinskih volitvah je bilo oddanih v Berlinu 2.294.674 veljavnih in 17.438 neveljavnih glasov. Na posamezne stranke odpade po izpremenjenem proporciju sledeče število glasov in mandatov:

Socijalni demokrati 651.735 glasov in 65 mandatov (poprej 604.696 glasov in 63 mandatov); komunisti 565.595 glasov in 56 mandatov (poprej 347.381 glasov in 43 mandatov); nemški nacionalci 404.756 glasov in 40 mandatov (poprej 385.424 in 47 mandatov, demokrat. stranka 138.511 glasov in 14 mandatov (poprej 171.954 in 21 mandatov); nemška ljudska stranka 154.200 glasov in 15 mandatov (poprej 111.446 in 14 mandatov); gospodarska stranka 100.289 glasov in 10 mandatov (poprej 72.263 in 10 mandatov); centrum 81.414 glasov in 8 mandatov (poprej 63.265 in 8 mandatov); narodni socialisti 132.031 glasov in nobenega mandata. Narodni socialisti so imeli poprej 13 mandatov, nova volilna geometrija pa jih je popolnoma uničila.

Uprašanje druge haaške konference

PARIZ, 18. novembra. »Matin« poroča iz zanesljivega vira, da bo Briand še tekom današnjega ali jutrišnjega dneva privolil v predlog nemškega poslanika Hoescha v vprašanju sklicanja druge haaške konference. Po tem predlogu naj bi se vršila konferenca dne 3. jan. List meni, da ni izključeno, da se bodo predlogu nemške državne vlade pridružile še

tegriteti naše države (makedonstvu, južni, fašisti, prebujajoči se Madžari!). Dunajska »Wiener Allgemeine Zeitung« poroča celo o razkritju široko zasnovane habsburško-legitimistične organizacije, koje niti so vodile na Dunaj, v Gradec in Budimpešto. Zločinska tolpa v Zagrebu je bila orodje te organizacije, ki je hotela z zločini vsake vrste kompromitirati našo državo pred svetom ter onemogočiti njeno konsolidacijo. Člani organizacije, pristaši Frankove stranke, se rekrutirajo po večini iz bivših učencev avstrijskih kadetnic in plemenitaških vzgajališč. Preiskava je pa tudi dognala, da vodilne osebe v bivši Radićevi kmetski stranki

druge vlade. »Matin« se bavi dalje s težkočami prve haaške konference v posameznih tehničnih sekcijah. Krivda za to pa nikakor ne leži na finančno-tehničnih svetovalcih, ki so storili le svojo dolžnost. Vendar pa je pričakovati, da bo imela druga haaška konferenca boljše uspehe.

Kruave predsedniške volitve v Mehiki

MEHIKA, 18. novembra. Včeraj so se vršile tu predsedniške volitve. Vsa znamenja kažejo, da bo izvoljen Ortica Rubio, ki je bil minister v nekdanjem Obregonovem kabinetu. Volitve so bile po nekod zelo viharne in je zaznamovati tudi mrtve in ranjene. V Veracruzu so bile ubite štiri osebe. V glavnem mestu pa je zaznamovati do sedaj 12 smrtnih žrtev in več sto ranjenih.

Zrtve borznega poloma v Newyorku

NEWYORK, 18. novembra. Borzni polom je zahteval včeraj dve novi žrtvi. V Newyorku je izvršil samomor veletrgovec z maslom, Cutler, ki je zgubil vse svoje premoženje. Vrgel se je skozi okno svojega odvetnika na cesto in obležal mrtve. Rudniški inženjer Motiska v Serantonu, ki je istotako zgubil svoje premoženje, pa se je polil s petrolejem in se potem sam zažgal. Njegova soproga, ki mu je prihitela na pomoč, pa je dobila pri tem nevarne opekline po vsem životu.

kot skoro edini reprezentantini hrvatskega naroda niso imele s to organizacijo nobenih zvez.

Vsa poštena hrvatska javnost tudi danes odločno odklanja kakoršnekoli zveze Zagreba in Hrvatov v celoti s tem zločinskim podjetjem. Akcija političnih desperatov je nalletela na vsestransko in krepko obsodbo ogromne večine hrvatskega naroda, ki se je vsikdar boril za svoje pravice z legalnimi sredstvi, in v kojega nujnem interesu je, da se korenito iztrebijo iz njega elementi, ki se zločinsko igrajo z usodo naroda. Iztrebljenje pa mora zadeti v prvi vrsti duševne inspiratorje in povzročitelje, v drugi vrsti one, ki služijo kot orodje.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Ponedeljek, 18. novembra. Zaprto.

Torek, 19. novembra ob 17. uri »Župan Stilmovski«. Dijaška predstava, Dijaške cene.

Dijaška predstava v mariborskem gledališču. V torek, 19. t. m. ob 17. (5.) uri se vprizori Maeterlinckov »Stilmovski župan«, ena najboljših povojnih dram iz dni vojnih grozot, kot dijaška predstava. Opozarjamo dijake na nizke dijaške cene od 2—7 Din.

Fotografski amaterji pozor!

Aeroklub naproša vse fotografe amaterje, ki so slikali včerajšnje letalsko katastrofo, da oddajo po en posnetek v trgovini Sport - Roglič proti odškodnini za klubov arhiv. —

Sneg na Pohorju.

Smučarje opozarjamo, da je zapadel na Pohorju visok sneg, ugoden za smuko. Na Klopnem vrhu ga je zapadlo 30 cm, zapadno od zavetišča pa ga je celo več. Na Pesku 50 cm. V nočeh znaša temperatura —3 stopinje, na solncu pa +22. —

Opozarjamo na dijaško predstavo Maeterlinckovega »Stilmovskega župana«, ki se bo vršila v torek, 19. tm. ob 17. (5. pop.)

Samomor.

Davi ob 9. se je v Vojašniški ulici št. 6, ustrelil 41letni hišni posestnik in spediter Albin Reisman. Iz težke vojaške pištole si je pognal 9 mm projektil naravnost v srce in obležal na mestu mrtve. Vzrok samomora je baje živčna bolezen. —

Žalostni sadovi nesrečne šmarnice.

V Cogetincih pri Sv. Antonu v Slov. goricah je prišlo v soboto zvečer pod vplivom alkohola do žalostnega dogodka, ki je zahteval življenje mladega viničarskega sina Jakoba Žebola. Kmečki fant Ivan Golob in Žebola, med katerima je bilo že dalje časa hudo sovraštvo, sta popivala v Elblovi gostilni. Kmalu je prišlo med obema nasprotnikoma do prerekanja in pretepa, ki se je končal s tragičnim izidom. Golob je v pijanosti s tako silo zamahnil z nožem proti Jakobu Žeboli, da so temu izstopila čreva iz trebuha. Čeprav je dobil Žebola sicer takojšnjo zdravniško pomoč, vendar pa ga ni bilo mogoče več rešiti. Nesrečnež je namreč že čez nekaj ur podlegel težkim poškodbam. Golob je bil še isti večer aretiran in izročen sodišču. —

Vojaško patruljo je žalil

sinoči v Vetrinjski ulici 24letni Ludvik Ozimič in razgrajal, tako da je posredovala policija. Mladenič pa se je uprl aretaciji in tudi ni hotel povedati svojega imena. Končno so ga vendar odvedli v policijske zapore in davi zasliali. Kaznovan bo policijsko in se bo moral zagovarjati tudi pred sodiščem. —

Pobalinski napad na avtomobil.

Nedaleč št. Janža na Dravskem polju so neznani pobalini v minuli noči napadli avtomobil g. Franca Sokliča iz Maribora s kamenjem. Potnike je poškodb obvarovala samo avtomobilska streha, na katero se je vsipalo kamenje z vseh strani. Pobalinov je bilo okrog osem. Napad je bil prijavljen orožnikom, ki so uvedli preiskavo. —

Tat v cerkvi.

V predmestno farno cerkveno Sv. Magdalene se je v neopaženem trenutku splazil še neizsledeni umovnič ter odnesel dva oltarna prta. Raz Marijinega oltarja pa je odnesel dve — sveči. Za čudnim ljubiteljem cerkvenih prtov manjka trenutno vsaka sled. —

Z letalom v granitne sklade na Glavnem trgu

USODNA LETALSKA NESREČA V MARIBORU. — ODVETNIK DR. ŠESTAN IN PILOT HANS MÜLLER TEŽKO POŠKODOVANA, LETALO POPOLNOMA UNIČENO IN KUP RAZVALIN.

Maribor, 18. novembra.

Civilna avijacija, ki se je pri nas začela razvijati šele lani, in je imela v mariborskem Aeroklubu najagilnejšega propagatorja, je včeraj tirjala na naših tleh prve žrtve. Letalo tvrdke Raab-Katzenstein iz Kassla v Nemčiji je strmoglavilo na Glavnem trgu in se popolnoma razbilo, dočim sta se zrakoplovca, tajnik Aerokluba, odvetnik dr. Ivo Šestan in pilot Hans Müller nevarno ponesrečila.

Odvetnik dr. Ivo Šestan, ki je še le nedavno otvoril na Aleksandrovi cesti svojo odvetniško pisarno, je ustanovitelj Aerokluba v Mariboru in glavni organizator vseh akcij, ki jih je klub podvzel za izvedbo svojih načrtov. Po letalskem mitingu, ki se je vršil že pred tedni v Ljubljani, je povabil letalce tvrdke Raab-Katzenstein v Maribor, kjer so 14 dni kasneje priredili nadvse uspeli letalski dan in si osvojili simpatije vse javnosti.

Smelim pilotom se je Maribor izredno priljubil. Zlasti pa jih je na našem mestu navezala požrtvovalnost mariborskega Aerokluba, ki jim je izposloval vse ugodnosti, tako da se je inž. Knopf, zastopnik aeroplanskih tvornic, izbral Maribor za sedež svoje podružnice za Jugoslavijo. Njegovo naselitev v Mariboru je tudi smatrali za pričetek domače civilne aviacije; kajti nekatere tvrdke so si že nabavile njegova letala, mnoge pa so si jih hotele nabaviti kasneje. S pomočjo mariborskega Aerokluba je inž. Knopf nameraval že spomladi prirediti pilotski tečaj, ker se je prijavilo mnogo resnih interesentov. Že ta teden pa bo Aeroklub pričel graditi na Teznu provizorni hangar, v katerem bodo prezimila 4 letala. Funkcionarji so že teden dni pridno na delu in so zbrali mnogo gradbenega materiala, spomladi pa se bo pričelo z gradbo aerodroma, ako morda včerajšnja nesreča ne bo izvedbo načrtov odgodila.

O strašni nesreči, ki je prva letalska nesreča v Mariboru, so ugotovljene naslednje podrobnosti:

Zgodaj popoldne je odšla večina funkcionarjev mariborskega Aerokluba na letališče na Teznu, kjer sta startali dve letali: eno za polet v Nemčijo, drugo z dr. Šestanom in pilotom Hansom Müllerjem pa za polet nad Majšperk in Središče.

Pred drugo uro sta se letali srečno dvignili in Müller je spremljal tovariša, ki je odplul na dolgo pot proti severu. Nad mestom se je letalo »Schwalbe D 974«, 120 PH, motor Dietrich, poslovilo od tovariša, ki je odletel proti meji in krenilo v smeri proti Dravskemu polju. Toda smela avijatika sta hotela nuditi nekaj tudi meščanom, ki so krasno nedeljsko popoldne izrabili za izprehode. Letalo se je pognalo v looping in akrobacijo srečno ponovilo večkrat. Ker pa je radi vezanih zaporednih figur letalo izgubilo na višini, je pilot v ostril strmini pognal letalo zopet navzgor. Med tem pa mu je nizko solnce zaslepilo oči, tako da je pilot potegnil letalo v preveč navpično lego, radi česar se je nagnilo v levo in padlo v sveder. Predno pa je pilot letalo zopet zavrnil, je stajalo za pristajanje zadelo v sleme starinske hiše poleg veletrgovine Milloša Oseta na novem delu Glavnega trga, zdrsnilo po strmi strehi, se prevrnilo in treščilo z velikim hrupom na sklade granitnih kock za tlakovanje ulic.

Močan pok se je razlegel naokrog. Ljudem, ki so bili v bližini, ali pa so padec opazovali od daleč, je zastala v žilah kri. V naslednjem trenutku pa so se na kraj nesreče zgrnile množice, ki so se trumoma vsipale iz vseh ulic. Pogled na ruševine letal in na nezgibna ponesrečenca je bil strašen. Slika groze se je še povečala, ko je prispelo osebje rešilne postaje in pričelo trgati oklepe železja, ki je prikovalo oba letalca k tlom.

Prvega so potegnili izpod razvalin pilota Hans-a Müllerja, ki ni bil tako zabarikadiran z železjem kakor njegov sopotnik odvetnik dr. Šestan, ki je sedel spredaj. Obema je kri zalila obraze in sta gibala samo z rokami, kajti pri padcu sta

se jima zlomile noge po enkrat ali celo večkrat. Odvetnik dr. Šestan je močno krvavel tudi iz obeh oces, pilot Müller pa je imel še težko rano na desni strani čela. Zelo mučno pa je bilo dejstvo, da sta bila oba ponesrečenca klub težkim poškodbam še vedno pri zavesti in zahtevala od prisotnih informacij o sebi in o poškodbah. Ko so dr. Šestana naložili na nosilnico, ni hotel v bolnico in je zahteval, da ga prepeljejo domov, češ da poškodbe niso tako težke. Z rešilnim avtom so ju takoj prepeljali v bolnico, nato pa so prispeli gasilci z dvema avtomobiloma in odstranili z Glavnega trga tudi razvaline aparata, ki je bil tako zdrobljen, da ni spominjal več na letala. Vse razen krmil na repu, je bilo zmečkano in polomljeno vsled silnega padca v kup železja in platna.

Iz bolnice smo doznali, da sta oba ponesrečenca težko ranjena. Odvetnik dr. Ivo Šestan bo najbrž izgubil levo nogo in eno oko. Pilot Hans Müller pa ima zlomljeni v gležnjih obe nogi in bo najbrž amputacija neizogibna. Močno ima ranjeno tudi desno stran čela. Vsaka trditvev o ukrepih kirurgov pa bi bila preuranjena, kajti zdravniki so včeraj ranjence samo prevezali in pripravili vse za operacijo, ki bo najbrž danes izvršena. Oba ponesrečenca sta ostala pri zavesti; dr. Šestan je le za nekaj časa izgubil zavest, ki se mu je proti večeru zopet povrnila. Pilot Müller je zahteval časopise, cigarete in prosil, naj obvestijo njegove stariše in sorodnike v Nemčiji, dr. Šestan pa je proti večeru naročil primariju dr. Černičju, naj mu uredi nekatere važne odvetniške zadeve, ki jih je ranjenec imel opraviti danes.

Iz navedenih okoliščin in velike odpornosti obeh ponesrečencev sklepajo v bolnici, da sta zaenkrat oba ranjenca izven nevarnosti. Vest o grozni nesreči se je z bliskovato naglico razširila po vsem mestu in okolici. Povsod je zbudila mučen utis in vse popoldne so množice meščanov in okoličanov prihajale ogledovat mesto, kjer se je ponesrečilo letalo in pri padcu zahtevalo dve mladi žrtvi, ki sta v prospeh naglo se razvijajoče civilne aviacije težko ponesrečili. Množice so si ogledovale tudi usodno streho, po kateri je letalo, ki je pred dvema tednoma z ravnateljem Raabom izvajalo s svojimi dovršenimi aerodinamičnimi lastnostmi vratolomne akrobacije in navdušilo za letalstvo tisoče gledalcev.

Čeprav je nesrečo prav od blizu opazoval mnogo ljudi, se vendar točnih razlogov katastrofe zaenkrat ni moglo ugotoviti. Vsekakor je bila usodna prevelika nižina in pa solnce, ki je pilotu v odločilnem momentu odvzelo za hip možnost opazovanja in točne orientacije, sicer bi se pilot Müllerju, ki je veljal v svoji domovini za prvovrstnega avijatika, ne pripetilo nič žalega. Pilot Müller je imel poleg pilotske diplome tudi diplomu za umetno letenje in je klub svoji mladosti, star je 25 let, doslej pokazal izredne sposobnosti.

Vsak pokret in sleherna ideja zaznamujejo svoje žrtve. Tako je sedaj tudi ideja uvedbe civilne aviacije in pritegnitve Maribora v mednarodni zračni promet zahtevala dvojje mladih ljudi, ki sta za popularizacijo najmodernejšega prometnega sredstva tvegala svoj življenji. Vendar njuna nesreča ne sme omalodušiti ostalih delavcev. V spodbudo naj jim bo vera, da se bosta prvi žrtvi kmalu vrnila zdravi med nje in ž njimi dooral trnjevo ledino.

O nesreči je mariborski Aeroklub takoj obvestil komando vazduhoplovstva v Petrovaradinu, centralno upravo Aero kluba »Naša krila« v Beogradu, tvornico letal v Nemčiji in ostale oblasti. V Središče, kjer so sorodniki letalca pričakovali, pa je Aeroklub poslal avto po sorodnike dr. Šestana. Že zvečer sta se pripeljala v Maribor brat in njegova sestra ter ga posetila v bolnici.

Spominjajte se CMD

Mariborski in dnevni drobiž

Zgrešene strelice

Dvojni odgovor je bil objavljen v soboto v »Mariborer Zeitung« na našo notico »Govnjačevo govno«, v kateri smo nastopili proti sramotanju slovenske kulture: prvi - oficijelni, oglašil pa se je v lastno obrambo zopet tudi Scarabaeus.

Oficijelni odgovor je jasen. Iz njega samoga je razvidno, da se redakcija ne strinja z izvajanjem, ki jih je objavil Scarabaeus v petkovi številki in je prepustila zato njemu samemu, da se brani.

To je Scarabaeus tudi storil, vendar na način, ki nas še bolj utruje v prepričanju, da smo imeli prav. Odgovor popolnoma prevrača dejstva, deloma pa je šel Scarabaeus molče ravno preko onih stavkov, ki so upravičeno zadeli na vesplošno obsodbo slovenske javnosti. Beseda — izgovorjena — sicer ni konj, toda, kar je enkrat črno na belem, se ne da več izpreminjati. Da je šel predaleč, o tem je menda sedaj prepričan že tudi Scarabaeus sam.

Naš namen je bil edino ta, da se prepreči objavljanje stvari, ki so žaljive za naš narod. Če smo to dosegli, smo z uspehom zadovoljni. Na osebne žalitve ne bomo reagirali, ker nam je taktika, ki se je poslužuje Scarabaeus, odvrtna. Stvar bo namreč imela tako še odmev pred sodiščem.

Šolski autobus

Vsled pomankanja šolskih sob imajo nekatere osnovne šole v Mariboru svoje razrede po vsem mestu raztresene. Najhujše sta prizadeti obe magdalenski. V prvi vrsti pride tu v poštev III. deška. Ta bo imela od prihodnjega tedna dalje svoje tri razrede v Cankarjevi šoli. Res je, da so tja premeščeni višji razredi, pa vendar so to še le 10 let stari dečki. Zna na pa je gnječa na državnem mostu ob času, ko se zjutraj valijo množice uradnikov, dijakov in drugih ljudi iz desnega na levi breg. Sedaj naj izročimo vnovič še 150 dečkov vsem cestnim neprilikom? Promet vozil pa poveča tudi nevarnost za nerazsodno deco. Kdo bo odgovarjal za nesrečne slučaje?

Zato bi bilo umestno in mi stariši nujno prosimo, občina naj se hitro odloči za od pomoč. Uvede naj se šolski avtoBUS, ki bi točno ob določenem času začel nabirati le šolsko deco na skrajni Frankopanovi ulici in bi vozil do Krekove ali Razlagove ulice, odkoder ni več daleč na katero si bodi šola.

Pomisliti pa se mora, da se s to ugodnostjo naloži starišem nov davek, ki ga zmorejo premožnejši, ne pa revnejši sloji. Zato naj uvidi občina, da je teh izdatkov krivo dejstvo, da še ne stoji na desnem bregu prepotrebno novo šolsko poslopje in naj vsaj na ta način omili starišem težko stališče, da izda za šolo-obvezno deco mesečne vozne karte po zelo znižani ceni na imenovani progji, ki bo sigurno zelo rentabilna. —

Razpust Kmetijske družbe za Slovenijo

Ban dravske banovine, inž. Dušan Serbec, je s svojim odlokom z dne 12. t. m. razpustil Kmetijsko družbo za Slovenijo in vse njene podružnice ter imenoval za upravitelja družbine imovine šefa komisije za agrarne operacije, bivšega srezkega poglavarja, g. Otona Detela, ki je dobil nalog, da takoj izdela nova pravila ter ustanovi novo družbo.

O razpustu Kmetijske družbe je bil izdan komunike, ki pravi med drugim:

»Že takoj po prevratu je postala Kmetijska družba središče političnega boja med Slovensko ljudsko in Samostojno kmetijsko stranko. Politični boj se je nadaljeval tudi po 6. januarju 1929, ko so bile vse politične stranke razpuščene. Vrh tega je upravni odbor prekoračil svoj delokrog tudi s tem, da je v nasprotju s pravili prodajal kmetijske potrebščine tudi nečlanom in sicer celo ceneje nego članom. Na zadnji glavni skupščini je prišlo do velikih neredov.

Ker pri takih razmerah društvo ni bilo mogoče dovesti do delovanja, ki bi ustre-

zalo pogojem njegovega pravnega obstoja, ga je bilo treba izpustiti.«

V soboto, 16. t. m. se je že vršil ustanovni občni zbor nove Kmetijske družbe in se je novi odbor konstituiral sledeče: Predsednik Oton Detela, veleposestnik v Predvoru; podpredsednika Josip Lenarčič, veleposestnik na Verdu in Peter Hauptman, župnik v Dobrovi pri Ljubljani. Odborniki: Franc Brulj, posestnik v Šmihelu, Jakob Jan, posestnik v Podhodu; Anton Kernik, graščak na Brdu; Miloš Levstik, posestnik na Bregu pri Celju; Janez Pihler, župnik v Šenčarju; Srečko Robič, posestnik v Limbušu; Ivan Rus, posestnik v Grosupljem; Martin Steblovnik, posestnik v Rečici ob Paki; Janez Strcin, posestnik v Kapljivasi; Josip Šušteršič, posestnik v Seničici; Franc Vesenjaj, posestnik v Moškancih in Josip Zidanšek, kmetijski referent v Mariboru. Računski pregledniki: Josip Jenko, posestnik v Vodica, Jakob Rajh, posestnik v Ljutomeru in Ivan Zabet, posestnik v Bobovku pri Kranju.

Novi glavni odbor bo sedaj takoj izvedel organizacijo družbe po podružnicah, nakar se bo vršil redni občni zbor, na katerem bo izvoljen stalni glavni odbor. Važne so določbe glede volitev pri podružnicah in v glavni odbor družbe. Uvaja se namreč proporc, ki je bil v veljavi pri občinskih volitvah.

Amerikanski koncert gospe Pavle Lovšetove.

Ta večer američanskih narodnih in umetnih pesmi je bil dogodek prve vrste. O g. Pavli Lovšetovi so pisali doma in v Ameriki že toliko, da ni mogoče povedati ničesar novega. Pridružiti se moramo le splošni sodbi, da ji njen srebrnočisti, v vseh legah enako prožni, polni in kultivirani glas, poleg čustvene globine, iskrenosti in prisrčnosti prednašanja zagotavlja uspeh povsod, kjerkoli nastopi. In zagotovil ga ji je tudi v soboto v našem gledališču, o čemer je pričalo soglasno priznavanje auditorija. Najbolj so nas pa ogrele pesmi lirčno-sentimentalnega nastrojenja, ker so naši slovenski mentaliteti in narodni pesmi najbližje. Zato pa je morala ponavljati Nevinov »Rožni venec« in staromeksikansko narodno pesem »Marheta«, a z ostalimi istega razporedenja: »From the land of the sky blue waters«, »Indijanskim ljubavnim klicem in Curranovim »Nocturno« je vzbudila vihar odobravanja. Njeni pevski umetnosti odgovarjajoče je pa bilo tudi spremljanje g. prof. Vasilija Mirka na klavirju, ki je ta večer pokazal vso globino svoje igre. Skratka — bil je lep večer, za katerega smo gledališkemu vodstvu hvaležni. —r.

Nedostatek mestnega kopaljšča.

Mestna parna kopel se polagoma preureja in modernizira, kar je vsled velikega obiska tudi nujno potrebno. Eden velikih nedostatkov pa je še vedno pomankanje aparata za sušenje las, kar se občuti posebno v zimskem času. S popolnoma razgreto in mokro glavo so primorane posebno ženske na mrzel zimski zrak in preti v tem slučaju brez dvoma skoro vsaki veliko prehlajenje. Za malenkostno vsoto naj bi uprava mestnega kopaljšča nabavila aparat za sušenje las, ki bi se s primerno pristojbino gotovo kmalu odplačal, ustrezno pa bi bilo s tem vsem obiskovalkam kopaljšča.

Imenovanja v bankski upravi.

Dosedanji županijski svetnik v Mariboru, dr. Maks Vrišer, je imenovan za banskega svetnika vrbaske banovine v Banjaluki; dosedanji županijski svetnik v Mariboru, dr. Franc Hrašovec, pa za banskega svetnika donavske banovine v Novem Sadu. —

Seja Aerokluba »Naša krila«.

Drevi ob 20. se bo vršila v Grajski kleti plenarna seja upravnega odbora mariborskega Aerokluba »Naša krila«. Udeležba nujna. —

Primarij dr. Černič Mirko

specialist za kirurgijo se je preselil in ordinira v sanatoriju v Mariboru, Gospoška ul. 49 (tik gimnazije), tel. št. 2358, od 8.—9. in od 13.30—15. 2939

Velika kavarna.

Danes, pondeljek, velemestni kabaretni program. Med programom nastopi znani humorist Karel Böhm. — 2974

„Dama v rdečem oblačilu“

MLADO DEKLE — ZLOČINKA. — TAJINSTVENI UMORI V OKOLICI ATEN. — SAMO IZ POHLEPA PO SLAVI.

Grško prestolico Atene je zadnje mesece presenečala tajinstvena zločinska roka, ki ji oblasti dolgo niso prišle na sled. Ves trud in vsa prizadevanja so ostala brezuspešna, dokler naposled ni uspelo eni izmed izbranih žrtev pobegniti in pojasniti zagonetko.

V atenski jetnišnici je bil dolgo vrsto let zaprt neki oče, ki je v jezi ubil lastno hčer. Po prestani kazni se je naselil ob morju blizu glavnega mesta, kamor prav radi prihajajo izletniki. V koristolovske namene je najel svojo hčerko, ki je v letih njegove pokore odrasla in bila za moške izredno privlačna. V mestu je izvajala kavalirske mladeniče in vedno predlagala avtomobilске izlete v okolico, ki so vedno končali precej nečastno. V očetovi krčmi so gospodom primešali pljači uspavalna sredstva, jih oplenili in jih odpeljali daleč od krčme. Iz strahu pred sramoto pa je ostalo vedno vse prikrito.

V kratkih časovnih presledkih pa so bili na tajinstven način umorjeni trije šoferji, dočim četrtemu uspelo, da je težko obstreljen vendar pobegnil in izdal napadalce: nekega moškega in mlado damo v rdečem oblačilu. Oblasti so takoj uvedle obsežno preiskavo in pričele intenziven lov za zločince. Naključje pa je kriminalistom priskočilo na pomoč. »Dama v rdečem oblačilu« je stanovala pri svoji tovarišici in je v snu izgovorila v blodnjah mnogo skrivnosti, ki so bile v zvezi z burnimi dogodki zadnjih dni. Tovarišica je pazno prisluškovala in končno pričela zasliševati sestanovalko, ki ji je pod pogoje stroge molčečnosti zaupala zadnji zločin. Toda med ženskama je prišlo do prepira in prijateljica je zločinki zagrozila s policijo. V strahu pred krvoločno tovarišico je dekletu slutilo, da se tudi njej pripravljajo past in je brez odlašanja zaupala svoja odkritja policiji. Predno pa je policija zločince aretirala, so izginili brez sledu.

»Dama v rdečem oblačilu« se je pre-

oblekla in še istega dne dobila mesto služkinje pri nekem konzulu. Toda že naslednjega dne je bilo stanovanje konzula oplenjeno. S služkinjo je izginilo tudi 80.000 drahem, razni dragoceni in draguljev. Dan nato pa se je pri konzulu zgledil neznanec in vprašal po dekletu. Komaj pa je konzul med pogovorom omenil policijo, je neznanec potegnil samokres, ustrelil in pobegnil.

Policija je pozornost podesetorila, poplavila vso okolico in preganjala zasledovalce. Ves trud pa je bil zaman. Našla je sicer dogovorjeno znamenje zločincev in listek z besedilom: »Bil tukaj. Nikogar našel. Pri teti v Atenah!«

Po atenskih zakonih policija v noči ne sme v stanovanja. Zato so tajni policisti obkolili hišo tete, ki je bila omenjena na zagonetnem listku. Berači, kostanjarji in šoferji so se nesumljivo razvrstili v bližini zaznamovane hiše in čakali dneva. Toda našli so samo teto ne pa zločince. Toda tudi druga postelja je bila gorka, na tleh pa so ležale hlače. Policisti so preverili vse stanovanje in hoteli oditi praznih rok. V poslednjem hipu pa je stražnik opazil na okenskem okvirju prste človeških rok. Zasledovani je visel na zunanji strani pod oknom. Nekaj ženska iz sosednje hiše pa je ravno hitela »ponesrečencu« z lestvijo na pomoč. Samo sekundo kasneje pa bi zločinec zopet pobegnil. Toda policija ga je zgrabila in odvedla v zapore. Uro kasneje pa je bila aretirana tudi »dama v rdečem oblačilu«, ki je priznala, da je umorila tri šoferje. Aretiranca sta priznala tudi serijo vlovov in tatvin, ki jih nista izvrševala iz pohlepa po denarju, temveč iz želje po slavi. Za vsako ceno sta si zaželela senzacij in izbrala sta pot najostudnejših zločincev, samo da bi časopisje pisalo o njima. Oče pa je izjavil preiskovalnemu sodniku: »Žal mi je, da sem izgubil otroka, toda ponosen sem, da imam tako slavno hčer.«

Iz zgodovine o prvih odkritjih novih dežel

SLUTNJE, POHLEP IN ROMANTIKA NAJVAŽNEJŠI ČINITELJI. — SMELA POTOVANJE MARCA POLA. — COLUMB.

V 15. stoletju je ponovno živalno živela slutnja o »Novem svetu«, ki so ga do takrat smatrali le za sanje praznoverja.

Evropa je komaj dobro poznala samo sebe, dočim ji je bila Azija skoro povsem tuja, nevarna pustinja, dočim so od Afrike Evropejci poznali le severne predele, ostali deli sveta pa so bili zaviti v kopensko tajinstvenost. Neskončna morja so jih delila od starega sveta, narodi brez imena so jih naseljevali, vladali pa so jim barbarski vladarji in častili strahotna božanstva. Toda pohlep po denarju, po zlatu, Evropejcu ni dal miru in vera, da Evropa ni ves svet, se je vedno bolj utrjevala.

Potovanja smelih misijonarjev in podjetnejših trgovcev ter vožnje italijanskih in portugalskih pomorščakov, so odkritja novih svetovij primaknila v zapeljivo in sanjavo bližino.

Zazdelo se je, da egipčanska pripovedka o Atlantidi, ki jo je poznal že Plato, ni bajka. Feničani so prirejali dolga potovanja in skandinavski mornarji so pridajali celo do obal Nove Fundlandije. Arabci, najsmelejši pomorščaki srednjega veka, so preiskali Atlantski ocean do Azorov in Kanarskih otokov. Toda slutnja nečesa negotovega je bila omama srednjega veka. Tisoči zapeljanih so s hernegega stoletja postali žrtve omame in strasti po odkritju novih dežel. Krog 1. 1290. sta brata Vivaldi na dveh galerah odpeljala iz Genove z namenom, da objadrata Afriko, toda se nista vrnila v domovino.

Predvsem je šlo za koristi in za dobiček v veliki meri pa je k podjetnosti prispevala romantika dolgih in nevarnih potovanj. Čas je rodil tipe romantike železnih koristolovcev-trgovcev, kakršen je bil Marco Polo. Fantastičen popis njegovega

dolgega potovanja po deželah Kana Velikega, je poželenja po potovalnih senzacijah še bolj vzpodbudil. Potujoči pripovedovalci so raznesli Polove pustovščine po vsej Evropi, ki so od ust do ust postajale fantastičnejše in zapeljivejše.

Ko sta se brata Pola vrnila z drugega potovanja po Aziji, ju ni hotel v Benetkah nihče poznati. Napori dolgoletnega tavanja po tujih deželah so ju močno izpremenili. Prišla sta raztrgana in zanevarjena, da so ju sorodniki podili izpred pragov svojih hiš. Več tednov je minilo, predno jima je uspelo, da sta prepričala znanca in tovariše, da sta v resnici brata, za katera se izdajata.

Da bi pregnala tudi poslednje dvome in se na izbran način maščevala, sta priredila veliko slavnje, na katero sta povabila najuglednejše Benečane. Njun dom je bil bogato okrašen, srebrne in zlate posode so bogatilo razkošje, okusno oblečeni slugi pa so stregli posetnikom z izbranimi jedmi in zlahnimi vini.

Gostitelja sta se najprej pojavila v dragocenih oblekah iz atlasa, nato sta se preoblekla in pojavila med gosti v oblačilih iz damasta. Preoblekla sta se v tretje in četrtič prišla v oblačilih iz baržuna. Vsakokrat sta oblačilo razrezala in blago razdelila med služinčad.

Pred zaključkom slavnje so poslali vso služinčad iz dvorane, Marco pa se je pojavil v raztrgani in razcapani obleki, v kateri je prepotoval Kitajsko in deželo Kana Velikega. Dame visoke družbe so se zgražale nad brezobzirnostjo gostitelja, toda Marco je pozval najprikupljivejšo med njimi in ji ukazal, naj s škarijami prereže dolge rokave, zamazan vratnik in zakrpan pas. Ko so drugi opazili, da se iz razporov vsipajo biseri in dragulji, je vse pohitelo trgati in rezati zaničevano obleko, kajti vse drago kamenje, ki je

padlo iz šivov, so smeli gostje obdržati zase. Posrečen domislek je Polu zopet vrnil ugled in spoštovanje, zlasti, ker je znal Marco z izrednim govorniškim talentom pestro opisovati bogastva, palače in razkošje Kana Velikega. Besede »mi-

lijon« je bila pri njem popolnoma vsakdanji izraz, tako da so Benečani njegov dom od takrat imenovali dom milijonov.

Slični nagoni so tirali tudi nemirni duh Columba, čegar trmoglavosti in naključju imamo zahvaliti odkritje Amerike.

Obmejni pas

Iz gostilničarskih krogov smo prejeli in objavljamo:

Iz dnevnega časopisja posnemamo, da so se zbrali v torek dne 12. t. m. v mariborski mestni posvetovalnici na sestanku gospodarski interesi. Sestanek je sklical zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, da sliši mnenje vseh gospodarskih predstavnikov v pogledu predloga avstrijske republike glede razširitve obmejnega pasu tudi na mesto Maribor.

Mišljenja navzočih zastopnikov so bila deljena. Za priključitev so se odločno izjavili samo zastopniki gostilničarskega stanu in eden izmed trgovskih predstavnikov, vsi ostali pa so izražali razne pomisleke, češ, da bi konkurenca obmejnih avstrijskih obrtnikov, ki bi imeli pravico prevzemati na našem ozemlju popravila, ogrožala existenco našega obrtništva. Manufakturna branža trgovcev in zastopnik čevljarjev sta izrazila bojazen, da bi bila z razširitvijo obmejnega pasu tudi na mesto Maribor dana možnost tihotapstva kar na veliko n. pr. z med senom skritim blagom.

Nekateri izmed navzočih so izrazili pomisleke proti priključitvi z državno-varnostnih in narodnih ozirov.

Po dolgotrajnem razmotrivanju smo se uverili, da se niti eden izmed razlogov, ki so jih navajali nasprotniki priključitve našega mesta k obmejnemu pasu, ne more vzeti resno v presojo.

Naše obrtništvo je tako solidno v svojem delu in ceni, da se mu ni treba bati tuje konkurence, posebno pa ne v pogledu popravil, novih del pa avstrijski obrtniki v našem obmejnemu pasu itak ne bi smeli izvrševati. Ravno tako ne drži trditve, da bi potem tihotapljali v naše mesto manufakturno in obvalovali kar na debelo med senom. Tihotapstva posameznikov z malo količino predmetov, kakor n. pr. da bi hodili naši državljani v Gradec, kjer bi se od pet do glave obuli in oblekli z novo obleko, je pa nemogoče preprečiti, tudi če ostanejo za Maribor v veljavi potni listi.

Pomislek, češ, da bi bili ogroženi državni interesi in javna varnost, če se priključi tudi mesto Maribor k obmejnemu pasu, se ne more vzeti resno v presojo, če pomislimo da so v obmejnemu pasu občine na desnem bregu Drave. Avstrijski državljani, ki se hočejo podati v te občine obmejnega pasu, morajo prehoditi mesto in državni most preko Drave. Te občine so Studenci, Limbuš, in Pekre, ki so od mesta Maribora precej oddaljene in so že več let priključene obmejnemu pasu, ter se niso nikoli pojavile pritožbe ne v enem ne v drugem oziru. Z ozirom na to in ker se iz smeri Špilje ne more priti v Studence, Limbuš in Pekre iz druge smeri, kakor ravno preko mesta Maribora, ni uместno če se gospodarski krogi protivijo priključitvi mesta Maribora k obmejnemu pasu, posebno, ker se zlorabe ne morejo preprečiti. Take zlorabe se vršijo prav lahko na ta način, da prebivalci obmejnega pasu, ki imajo dovoljenje potovati v Studence, Limbuš, Pekre, Krčevino, Kamnico itd. ne potujejo dalje, temveč se ustavijo v mestu Mariboru ali gredo na Pobrežje, Novo vas, Radvanje itd. namesto v prej omenjene občine, ki že spadajo v obmejni pas. Iluzorno je tedaj protiviti se priključitvi mesta Maribora k obmejnemu prometu v obmejni pas in znači to hoteti škodovati samemu sebi.

Iz gospodarskih in tujskoprometnih ozirov gre naš predlog še dalje. Če spadajo v obmejni pas občine Studenci, Limbuš in Pekre, ki so istotako na desnem bregu Drave kakor so n. pr. Pobrežje, Nova vas, Radvanje itd., smo zato, da se priključi k obmejnemu pasu poleg mesta Maribora tudi vse okoliške občine, ki mejijo in gravitirajo na mesto Maribor, osobito pa občina Pobrežje, kjer se nahajata mestno in okoliško pokopališče in je tam pokopanih precejšnje število sorodnikov avstrijskih državljanov, ki bivajo v obmejnemu pasu onkraj meje.

S priključitvijo mesta in okoliških občin k obmejnemu pasu, bi mnogo pridobili

bili na gospodarskem polju, osobito pa bi se znatno pospešil tujski promet, od katerega je odvisen dobrobit ne le gostilničarstva, temveč tudi vseh ostalih gospodarskih panog našega mesta in okolice.

Sport

ILIRIJA:RAPID 2:1 (1:1).

Včerašnja sportna nedelja je dokaj številne gledalce v marsičem razočarala. Napovedana predtekma starin Rapida in graškega GAK se ni vršila, ker gostje niso prispeli. Mesto njih pa je prispela reprezentanca Gradca, ki bi morala po prvotnih dogovorih igrati včeraj revanžno tekmo z mariborsko reprezentanco. MO pa je tekmo storniral radi tekme Ilirija:Rapid. Gradčani so hoteli igrati za vsako ceno, na kar pa MO ni hotel pristati. Vsekakor bi se nudila občinstvu zelo zanimiva tekma, ker so Gradčani prišli z najmočnejšo postavo.

Ob pol 15. uri se je pričela tekma Rapid:Ilirija. Ljubljanci so postavili mlado moštvo, izpopolnjeno z nekaterimi starimi kanoni. Teško je reči, kateri so se bolje obnesli. Vrtar je premlad in premlado rutiniran. Prvi gol je spustil po nepotrebnem, lepo pa je ubranil Barlovičev »bombo« iz enajsterca. Branilca sta neprekosljiva in je le njuna zasluga, da je Ilirija zmagala. Krilci so povsem odrekli. Njih podajanje je bilo netočno. Vse preveč so driblali. Napad je prenehak. Igra previsoko in precej nesmiselno. Rapid je mnogo bolj ugajal. V prvi polovici je stalno napadal, a napad ni znal izrabiti ugodnih šans. Obramba je bila dobra, vrtar je imel preveč treme. Prvi gol gre na njegov rovaš. Krilci so igrali ostro, vendar smiselnejše od ljubljanskih. Napad je mestoma pokazal lepe kombinacijske poteze, toda le v polju. Tekma je bila medla in ni nudila mnogo. Rapid je dosegel vodstvo že v začetku in ga držal do 43. minute, ko se posreči Iliriji izenačiti. V drugi polovici porine Doberlet iz Bertonclovega centra žogo v mrežo in zabije zadnji in odločilni gol.

Sodnik g. Nemeč je diktiral 11metrovko proti Iliriji iz povsem nerazumljivih razlogov. Sprejedal je tudi serijo »foulov« in nešteto rok, da omenimo le 4 Barlovičeve v kazenskem prostoru. O stranskih sodnikih pa ni bilo ne sluha ne duha.

Kastner & Öhler - Železničar 14:7 (8:3).

Rokometno moštvo SK Železničarja se lepo razvija in vključ porazom razveseljivo napreduje. V tekmah proti rutiniranim moštvom ima seveda težko stališče. Včerašnja tekma je bila vključ visoki premoči Gradčanov zanimiva, samo malo preostra, tako da je bil sodnik ing. Koudelka primoran več igralcev izključiti.

Ostale tekme.

Celje: Hermes:repr. Celja 6:0 (5:0).
Ljubljana: Svoboda:Grafika 4:2 (3:1).
Praga: Ujpest:Slavija 2:2 (0:1).
Beograd: BSK:Jugoslavija 2:1 (2:1).
Zagreb: Gradjanski Croatia 8:0 (5:0).
Hašk:Concordia 2:1 (2:0).
Dunaj: Sparta (Praga):Rapid 5:3 (3:1)!

Maribor in Pohorje — v Nemčiji.

Po svojem izbornem poznavanju geografije so bili doslej najbolj znani Italijani. Saj so nekateri še za časa mirovne konference menili, da je Dalmacija mesto, eden najuglednejših listov, »Corriere della sera«, pa je o priliki naše koroške ofenzive poročal, da so Jugoslovani zasedli Celovec pri Klagenfurtu. Ta rekord v poznavanju zemljepisja so pa sedaj pobili njihovi prijatelji Madžari, kajti budimpeštanski dnevnik »Pesti Naplo« je te dni objavil vest, da se je v Mariboru v Nemčiji osnovala družba, ki bo zgradila novo vzpenjačo na Pohorje. K takemu znanju moremo madžarskim kolegom pač le čestitati. Maribor bo pa ključ temu ostal v — Jugoslaviji in Pohorje tudi. —

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 219

»Dela! sem za vas, Foscari.«

»Verjamem; saj vem, da ste moj najzvestejši prijatelj. Da,« je nadaljeval dož z nekako ganjenostjo... »odkar je Bembo odpotoval, nimam več nobenega prijatelja razen vas.«

Naj si je bila Altierijeva pozornost še takšna, vendar ni mogel zaslediti niti v Foscarijevem glasu, niti v njegovem vedenju ničesar, kar bi utemeljevalo sum, da dož ne govori odkritosrčno.

Zato so gube na njegovem čelu izginile, in njegovo obličje se je razvedrilo.

»Prinašam vam novo listo,« je dejal.

Dož je trudno zamahnil z roko.

»Zmerom nove proskripcije! Zmerom nove aretacije!«

»Te proskripcije in aretacije so pogoj za ohranitev vaše oblasti. Foscari, ali niste več tisti energični, hrabri in odločni mož, ki smo ga poznali?«

»Republika je skoraj razljudena,« je odgovoril dož.

»Mnogo patricijev je zbežalo; ječe so natlačene z jetniki; v dveh mesecih se je izvršilo petnajst smrtnih obsodb. Kadar se ošrčim in napravim izprehod po Benetkah, hodim po morečem molčanju, dočim so včasih ulice odmevale vzklikov na vseh svojih potih. In zdi se mi, da me spremljajo samo odaljeni glasovi, ki kličejo: Dovolj je krvi! Dovolj je solz! Dovolj je žalovanja!...«

»Kljub temu je potreba še enega, zaključnega nastopa vaše odločnosti. Le potem pojedete lahko v popolni varnosti na veliko ceremonijo dne 1. februarja; in kolnem se vam, da tisti dan ne bo manjkalo klicev in pozdravov.«

»Prej se moram enkrat pokazati neizprosne!«

In Foscari je naglo razgrnil papir, ki mu ga je pomolil Altieri.

Pogled se mu je zasvetil, nosnice so se mu razširile; isti mož, ki je pravkar še govoril besede priznanja, se je nasmehnil s strašnim usmehom, ko je prebiral usodni zapisnik.

Altieri pa ga je slišal mrmrati:

»Kaj! Celota! Še včeraj mi je prisegal vdanost in zvestobo... In ta! Oh, njegovi vdanosti se ne čudim.«

Tako je padla iz Foscarijevih ust ob slehernem imenu nagla opazka.

Zaključil je rekoč:

»Osemindeset imen!... Bal sem se že, da jih bo več!«

»Ne, to je vse,« je dejal Altieri. »Ostali Benečani so vam vdan.«

Ostali Benečani!

Ko je izrekel te besede, se je Altieri mračno nasmehnil.

Vstal je.

»V treh dneh,« je dejal, »vam prinesem podrobnosti o vsem, kar sem ukrenil v svrhu, da razpostavim gardo in lokostrelce tako, da boste neprenehoma obkoljeni s stražami...«

»Prijatelj! Dragi, zvesti prijatelj!...« je ponavljal dož, spremljaje generalnega kapitana do vrat.

Ko se je okrenil, je zagledal Gvida Džennaro, ki je stopil izza svoje zavese.

»Visokost,« je izpregovoril policijski načelnik. »Pravkar ste me vprašali, s kom bi bilo treba pričeti aretacije. Zdaj vam odgovorim: z njim, ki zdajle odhaja...«

»Z Altierijem!« je vzkliknil dož in prebledel.

»Da, visokost, z generalnim kapitanom.«

»Razložite mi to, gospod, razložite mi-takoj, kajti vprašati se moram, bogme ali jaz slabo slišim, ali ste vi zblazneli!«

Foscari je bil bled kakor zid, ne od strahu, marveč od gneva. Lica so mu trepetala v eni tistih besnih jez, ki so bile pri njem sicer redke, zato pa tem hujše in nevarnejše.

Pređen je imel Džennaro čas odgovoriti na njegovo vprašanje, je dož močno udaril s kladivom, ki mu je služilo za klicanje slug, po svoji mizi.

»Kaj delate, visokost?« je kriknil Džennaro in planil pred vrata, da zabrani služabnikom vstop.

»Aretiral bom generalnega kapitana...«

»Ne, visokost!«

»Potem aretiram vas samega! Halo, straža! Stran, podla duša!...«

Foscari je skočil proti Džennaru in preteče dvignil pest.

»Visokost,« je naglo dejal policijski načelnik s tihim glasom, »malo mi je do tega, če sem aretirani ali če celo poginem! Toda če se dotaknete Altierija danes, je vse izgubljeno... Poslušajte me, za božjo voljo!...«

Foscari je stopil nazaj in si potegnil z rokami preko čela.

In ko je palačna straža pritekla in planila v sobano, je z mogočnim naporom volje napravil ravnodušen obraz.

»No, gospod,« je dejal oficirju, ki je priteknel na njegovo klicanje, »kaj pa je?«

»Oprostite, visokost, zdelo se mi je, da slišim...«

»Slabo ste slišali... Dajte mi mir!«

Straža se je umaknila v popolni osuplosti.

»Govorite zdaj,« je rekel Foscari policijskemu načelniku.

»Visokost,« je dejal Džennaro, »povedati vam moram da imam v roki vse niti zarote. Znano mi je, da je generalni kapitan njen načelnik. In vi sami poznate Altierija dovolj, da veste, da je bila spricho važnosti podjetja njegova prva skrb, zagotoviti si vdanost lokostrelcev in arkebuzirjev. Samo Malepartirska kompanija morda ni njegova; to-

da zarotniško vojaštvo bi jo pometlo kakor veter raztreseno slamo. Zdaj pa: ako aretirate Altierija danes — jaz za svojo osebo sem pripravljen to storiti ako mi ponovite ukaz — imate v par urah na vratu strašno vojaško revolto. Osvobodili bodo Altierija navdili na vašo palačo... in vrag sam ve, kaj se bo zgodilo potem!«

»Izgubljen sem!« je dejal Foscari.

»Nasprotno pa, visokost,« je nadaljeval Džennaro, delaje se, kakor da ni slišal tega vzklika, »je lahka reč, pustiti zarotnike v varljivi brezskrbnosti in ukreniti med tem vse, kar je potrebno, da se zarota neusmiljeno zaduši.«

Dožu je pomalem odleglo; temen plamen se je vnel v njegovih očeh; žar bližnjega boja mu je bil čal kri; kajti, kakor večina pustolovcev tiste nasilne dobe, je bil Foscari sicer brez tistega, kar bi imenovali dandanašnji moralno čuvstvo, toda obdarjen z nenavadno fizično hrabrostjo.

»Če mi dovolite kak nasvet...« je povzel Džennaro.

»Govorite, vsaj veste, da mi izkazuje danes uslugo, ki vam daje pravico govoriti.«

»Torej visokost, jaz na vašem mestu bi najprej izpustil vse, ki so bili aretirani po listah, ki vam jih je predložil Altieri.«

Dož se je nekaj časa obotavljal z odgovorom.

»Ne,« je dejal naposled z mračnim glasom. »Kdor je bil doslej v ječi, naj tudi ostane, to je gotovejše.«

»Toda ti nesrečneži so bili večinoma vaši pristaši.«

»Postali so moji sovražniki, odkar jih je udarila moja roka: če zadobe svobodo, bi se pridružili zarotnikom; kadar zmagam, jih bom lahko izpuščal drugega za drugim, in takrat bo veljalo za velikodušnost kar bi se razlagalo v tem trenutku kot slabost!«

Džennaro se je naklonil, hoteč nemara skriti grimaso nezadovoljstva, ki se je pojavila na njegovem obrazu.

»Občudujem bistrovidnost vaše visokosti,« je dejal.

»Dobro, ali imate zapisnik ljudi, ki so se zarotili z Altierijem?«

»Zapisnik še ni popoln, visokost, a ga neprestano izpopolnjujem.«

»Le semkaj ž nimm,« je dejal dož z nasmehom, ki je bil tako čuden, da je izpreletela policijskega načelnika kurja polt.

Džennaro je narekoval kakih 30 imen.

Dož jih je zapisoval lastnoručno, ne da bi se kazal kakorkoli presenečenega ali razbujenega.

»Kaj pa hočejo?« je vprašal nazadnje.

(Nadaljevanje sledi).

Mali oglasi, ki staljevo poročevalne in socialne namene oblikovani; vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitno dopisovanje in oglaševanje; vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Kontoristinja,

popolnoma samostojna korespondentinja, dobra računarica in knjigovodkinja se sprejme pri železarni v Dravski dolini. — Ponudbe na ravnateljstvo Mariborske tiskarne d. d., Maribor.

2959

Učenko

sprejme Vilma Ambrožič, šivilja za dame. Grajska ulica 2.

2970

Iščemo,

najraje upokojenca za izvršbo pisarniških del za kratek čas. Tovarna Mirim, Maribor.

2969

Instruktor

dijak 5. razreda realne gimnazije, dober matematik, se išče. Ponudbe z navedbo zahtevanega honorarja poslati na upravo »Večernika« pod »Instruktor 5. razreda.«

2971

REKLAMNA PRODAJA

PO ZNATNO ZNIŽANIH CENAH.

Zenske, moške in otroške nogavice, pletenine, veste, puloverji, žepne rute, dežniki. Moške perile, samoveznice, naramnice, ovrtniki. Volna, bombaž, svila, vezene, čipke, traki, elastika. Zaloge D. M. C. ter razno blago za ročna dela in pletenje. Potrebščine za šivilje in krojače.

JOSIP ŠEREC, MARIBOR, ALEKSANDROVA C. 23
PREJE SLAVKO ČERNETIC.

1601

Eksistenca.

Dobro idoča obrt se radi izselitve za Din 60.000 proda. Avto ter stanovanje zraven. Naslov pove upravi lista.

2932

Pogrešani veliki nož za rezanje zelja.

V petek, 15. t. m. mi je zmanjkala moja velika priprava za rezanje zelja (Kraut schneidehobel). Ker je ta zame velike vrednosti, prosim vsakogar, ki ve za njo, da mi jo proti nagradi vrne (sporoč). Zeljerezec Pišec, Srossmayerjeva ulica 26.

2973

Separirano, meblovano sobo

z elektriko takoj oddam. Primorska ulica 3, nasproti gostilne Žohar.

2957

Fotografiram vse!

Portreti, brzoslike, industrija, sport. Najnovejši aparati in svetlobne naprave. Novo urejen fotoatelj. Fotomeyer, Gosposka 39.

2286

Lenarska autoprometna družba

sprejme takoj ali najpozneje do 1. decembra 1929 zanesljivega šoferja z najmanje dvoletno prakso za progo Sv. Lenart—Cmurek. Zahteva se tudi narodna zanesljivost. Ponudbe na družbo.

2940

Dajte avtomobile,

motorje, in kolesa strokovnjaku v popravilo. Vozili bodete potem sigurno in brez defektov. Popravila se izvršujejo točno in po brezkonkurenčnih cenah. A. Komel, mehanična delavatelca, Aleksandrova c. 169.

III

Sobo- in črkoslikanje

izvršuje po cenl, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2.

2281

Krasne pletene obleke

v veliki izbiri, po zelo nizki ceni prodaja: Pletarna M. Vezjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17.

2319

Dva nova
mlinska kamna

800 kg, bosta v tovornem skladišču glavnega kolo-dvora v Mariboru, dne 19. novembra ob 10. uri na javni licitaciji na prodaj.

Vazelino

In kremo za čevlje, pletenine in trikotažo, drobnine, parfumerijo, vrvarske izdelke, papir itd. priporoča na debelo in drobno

Drago Rožina, Maribor, Vetrinjska 26

TOVARNIŠKA ZALOGA PERILA
IN VOLNENIH PLETENIN

2665

ZATO, PRI NAJVEČJI IZBIRI, IZREDNO
NIZKE CENE.

JOS. KARNIČNIK
MARIBOR, GLAVNI TRG 11

SPECIJALNA ZALOGA
SAMOVEZNIC